

ת"פ 48091/05/15 - מדינת ישראל נגד יוסרי אבו קעאן - בעצמו

בית משפט השלום בבאר שבע

28 מרץ 2017

ת"פ 48091-05-15 מדינת ישראל נ' אבו קעאן

לפני כבוד השופט יואב עטר

מדינת ישראל

המאשימה

ע"י ב"כ עו"ד שלומי שוחט

נגד

הנאשם

יוסרי אבו קעאן - בעצמו

ע"י ב"כ עו"ד הילה טל

גזר דין

1. הנאשם הורשע, במסגרת הסדר טיעון, על פי הודאתו בכתב האישום המתוקן בביצוע עבירות של נהיגה ללא רישיון נהיגה (עבירה לפי סעיף 10א לפקודת התעבורה [נוסח חדש], תשכ"א - 1961), נהיגה ברכב ללא ביטוח (עבירה לפי סעיף 2א לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], תשל"ל - 1970, הפרעה לשוטרי בשעת מילוי תפקידו (עבירה לפי סעיף 275 בחוק העונשין, תשל"ז - 1977) ונהיגה בפזיזות (עבירה לפי סעיף 338(א)(1) בחוק העונשין, תשל"ז - 1977).
2. עניין של העבירות בהן הורשע הנאשם בכך שכעולה מכתב האישום המתוקן, הנאשם אשר מעולם לא אחז ברישיון נהיגה, נהג ברכב המפורט בכתב האישום המתוקן בשוב חורה ללא רישיון נהיגה וללא ביטוח.
3. שוטרים שנסעו בניידת משטרתית אשר הבחינו בנאשם ובאופי נהיגתו, הורו לנאשם באמצעות מערכת הכריזה לעצור בצד ואולם הנאשם לא שעה להוראתם, המשיך בנהיגה לעבר צומת, ביצע פניית פרסה והמשיך בנסיעת עקלתון ("זיג זג") בנתיב.
4. שוטר חסם את נתיב נסיעת הנאשם באמצעות העמדת ניידת באופן אלכסוני על הכביש על מנת לעצור את אופן הנסיעה הפרוע, ואולם, כמפורט בכתב האישום המתוקן הנאשם המשיך בנסיעה פרועה תוך שעבר דרך הנתיב הנגדי, ירד לשטח, ביצע פנייה חדה ימינה לכיוון מוסך הנמצא בקרבת מקום, עצר את הרכב ונמלט ברגל.
5. כמפורט בסעיף 9 לכתב האישום המתוקן, במהלך נסיעתו של הנאשם, נסע במהירות מופרזת כשהוא סוטה ימינה ושמאלה באופן שסיכן הולכי רגל שחצו את הכביש.
6. ביום 6.6.16 הודיעו הצדדים כי הגיעו להסדר טיעון אשר כלל את תיקון כתב האישום והודאת הנאשם בכתב האישום המתוקן.
7. הצדדים הבהירו כי אין הסדר לעניין העונש. המאשימה הדגישה כי היא תעתור למאסר בפועל בתוך המתחמים, ואולם הוסכם בין הצדדים כי הטיעונים לעונש יידחו לאחר קבלת תסקיר, תוך שבמהלך תקופה זו

תוגש חוות דעת מטעם הממונה על עבודות השירות ותוך שהמאשימה ציינה כי אם התסקיר יהיה מאוד חיובי, תשקול עמדתה בתוספת רכיב כספי משמעותי.

8. ביחס להפניית הנאשם לממונה על עבודות השירות, ראוי לציין כי במעמד הדיון הבהיר בית המשפט לנאשם כי אין בהפנייתו לממונה בכדי לטעת ציפייה כזו או אחרת ביחס לענישה הצפויה ובנוסף הובהר לנאשם כי ככל שלא יזמן לממונה על עבודות השירות, באחריותו לפנות בעצמו או באמצעות באת כוחו לממונה על עבודות השירות על מנת לתאם מועד עבורו וכי ככל שלא יעשה כן, בהעדר נסיבות מיוחדות, לא ידחה הדיון והנאשם יראה כמי שוויתר על האפשרות לרצות מאסר בדרך של עבודות שירות. כעולה מהודעות הממונה על עבודות השירות, הנאשם לא התייצב בפני הממונה על עבודות השירות בשני מועדים אליהם זומן ואשר תואמו עבורו ובסופו של יום, לבקשת באת כוח הנאשם, ומשהובהר שוב כי אין בכך כדי לטעת כל ציפייה בעניין זה, ניתנה לנאשם הזדמנות נוספת להתייצבות בפני הממונה. הזדמנות אותה ניצל הנאשם אשר נמצא מתאים.

תסקיר שירות המבחן

9. מהתסקיר שהוגש עולה כי הנאשם נשוי, כבן 21, אשר בעת עריכת התסקיר אשתו היתה בהריון מתקדם. מהתסקיר עולה כי הנאשם סיים לדבריו 12 שנות לימוד, עבד בחברה לעבודות עפר ועובד באתרי בנייה ברחבי הארץ.

10. הנאשם הודה בפני שירות המבחן בביצוע העבירות בהן הורשע. טען כי נסע לתדלק את רכבו של אחיו וטען כי כשהורו לו השוטרים לעצור, בחר להמשיך לנסוע שכן חשש לעצור במקום בו נסע בשל העובדה שבמקום מתגוררת משפחה המסוכסכת עם משפחתו ועל כן נמלט מהמקום והצליח להימלט מהשוטרים.

11. הנאשם פירט בפני שירות המבחן כי הסגיר עצמו למשטרה לאחר שאחיו, שהוא בעל הרכב, זומן לחקירה.

12. בהמשך, מסר הנאשם בפני שירות המבחן גרסה אחרת לפיה נמלט מהמקום כיוון שפחד להתמודד עם השלכות מעשיו וכיוון שחשש מפני השוטרים.

13. הנאשם טען בפני שירות המבחן כי כחצי שנה עובר למועד עריכת התסקיר הוציא רישיון נהיגה.

14. שירות המבחן התרשם מנטייה של הנאשם לצמצם מאחריותו ומחומרת מעשיו.

15. שירות המבחן התרשם מקושי של הנאשם להעמיק בנסיבות העבירה והשלכותיה.

16. שירות המבחן התרשם כי הנאשם מתקשה לקחת אחריות על העבירה לאור קשייו להזדהות עם הנורמות והחוקים הקשורים בתחום התעבורה ועם כללי ההתנהגות המצופים מאדם בגילו

בחברה.

17. שירות המבחן התרשם מקושי של הנאשם להבין באופן מעמיק את הנזק שעלול היה להתרחש בעקבות ביצוע העבירה.
18. שירות המבחן התרשם מדפוסי נהיגה לקויים.
19. שירות המבחן התרשם כי ניכר כי הנאשם, על רקע תרבותי, מתייחס באופן בעייתי לחוקי התנועה.
20. שירות המבחן ציין כי הפנה את הנאשם לקבוצה טיפולית המיועדת לנהגים שאינם זהירים והכוללת 14 מפגשים העוסקים בתכנים הנוגעים לתחום עבריינות התעבורה.
21. שירות המבחן עמד כגורם סיכון על דפוסי נהיגה שרכש הנאשם במשך השנים, כמו גם לקיחת האחראיות החלקית על העבירה וההפחתה מחומרתה.
22. שירות המבחן ציין כגורם סיכון את תרבות הנהיגה אליה הורגל הנאשם לאורך השנים.
23. כגורמי סיכוי עמד שירות המבחן על תפקודו הנורמטיבי של הנאשם במישורי חייו השונים, שיתוף הפעולה עם שירות המבחן וההתרשמות שההליך הפלילי מהווה עבורו גורם מרתיע ומציב גבולות.
24. בסופו של יום המליץ שירות המבחן על הטלת צו מבחן למשך שנה לצד צו של"צ בהיקף של 180 שעות, מאסר על תנאי וקנס.

טענות הצדדים

25. באת כוח המאשימה עמדה על חומרת העבירות ונסיבות ביצועם, הדגישה את הסיכון שנגרם להולכי הרגל וההתעלמות מהוראות השוטרים. עמדה על קיומו של עבר תעבורתי, עמדה על הערכים המוגנים שנפגעו, על חומרת העבירות, והפנתה לפסיקה.
26. המאשימה טענה למתחם עונש הנע בין 10 חודשי מאסר בפועל לבין 30 חודשי מאסר בפועל.
27. נוכח התסקיר השלילי אליבא דמאשימה, עתרה המאשימה למאסר בפועל ברף הגבוה של המתחם לתקופה העולה על 20 חודשי מאסר בפועל וזאת לצד מאסר על תנאי, קנס כספי גבוה, פסילה בפועל, ופסילה על תנאי.
28. באת כוח הנאשם עתרה לאימוץ המלצת שירות המבחן תוך מתן עדיפות לשיקולי השיקום בעניינו של הנאשם.

29. באת-כוח הנאשם טענה כי על מתחם העונש להיות נמוך מהמתחם לו עתרה המאשימה והפנתה לפסיקה לעניין זה וטענה כי על מתחם העונש להתחיל מתקופה של מאסר בפועל אותה ניתן לרצות בעבודות שירות.

30. באת כוח הנאשם עמדה על גילו הצעיר של הנאשם, העובדה שהוא נמנה על קבוצת הבגירים צעירים, העדר ההרשעות הקודמות, הנכונות להשתתף באותה תוכנית טיפולית בת 14 מפגשים, ביקשה לראות את סיכויי השיקום כגבוהים, וביקשה לאמץ את המלצת שירות המבחן.

31. בנוסף, טענה ב"כ הנאשם ביחס לנסיבותיו האישיות של הנאשם. העובדה שאשתו צפויה ללדת בקרוב וביקשה להימנע מהשתתפות פסילה בפועל של רישיון הנהיגה, וביחס לקנס הדגישה את מצבו הכלכלי תוך שהדגישה כי הנאשם מוכן לשאת בקנס חרף מצבו הכלכלי.

32. הנאשם בדבריו לעונש טען כי רישיון הנהיגה נחוץ לו לשם עבודתו, סיפר כי אשתו מצויה בהיריון מתקדם, הדגיש כי הזמן שחלף אמר ששינה את אורחות חייו ועבר שינוי ולשאלת הסנגורית - אמר שהוא מעוניין להשתתף בתוכנית שהציע שירות המבחן.

דין והכרעה

33. העבירות בהן הורשע הנאשם הן עבירות חמורות ונסיבות ביצוען חמורות במיוחד.

34. הנאשם אשר מעולם לא הוסמך לנהיגה, ומעולם לא אחז ברישיון נהיגה כדין, נטל רכב ונהג בו ברחובות יישוב מגורים, תוך שלאחר שהורו לו שוטרים לעצור, בחר במודע להתעלם מהוראותיהם ולהימלט בנהיגה פרועה אשר כעולה מעובדות כתב האישום המתוקן בו הודה, כללה סיכון של הולכי רגל שהיו באזור, תוך שהנאשם עצמו כעולה מכתב האישום המתוקן נסע בפראות, בעקלתון, ואף בנתיב הנגדי, והכל בשעה ששוטרים מורים לו כדין לעצור, והוא בוחר להמשיך בביצוע העבירה ולהימלט מאחריות לביצוע עבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה, על דרך ההימלטות בנהיגה פרועה תוך סיכונם של אותם הולכי רגל ותוך הסיכון הפוטנציאלי של המשתמשים בכביש.

35. אודות הסכנה הרבה הגלומה בנהיגה באופן בו נהג הנאשם, דומה כי אין מקום להכביר מילים. המדובר בנהיגה מסוכנת. יש לזכור כי כלי רכב יכול לשמש ככלי משחית העשוי לגבות קורבנות בנפש כאשר נעשה בו שימוש שלא כראוי ור' לעניין זה, את דברי בית המשפט העליון (בהתאמות הנדרשות) כי: **"...הרבינו בשנים האחרונים להתריע מפני הסכנה אותה יוצרים נהגים תוך ניסיון למנוע את עיכובם או מעצרם על ידי שוטרים. אירועים מסוג זה הסתיימו לא אחת בפגיעות בנפש..."** (ע"פ 3958/10 מדינת ישראל נ' חוסיין חסן [25.10.10]).

36. לעניין הסכנה הגלומה באופן התנהלות הנאשם ר' גם (בהתאמות הנדרשות): **"... מזה**

מספר שנים אנו מתריעים מפני תופעה נפוצה במקומותינו, כאשר נהגים הנדרשים על ידי שוטרים לעצור לביקורת או בעקבות ביצועה של עבירת תעבורה, נמלטים על נפשם תוך נסיעה פרועה בה כרוכים סיכונים לחייהם של הולכי רגל ומשתמשים אחרים בדרך. למרבה המזל, מרביתם של אותם מרדפים אחרי הרכב הנמלט הסתיימו ללא פגיעות בחיי אדם. אולם, גם היו מקרים בהם שילמו אזרחים תמימים בחייהם את מחירה של הנהיגה המופקרת של הנהג הנמלט (ע"פ 7255/08 פלוני נ' מדינת ישראל [פורסם במאגרים]).

37. ור' גם (בהתאמות הנדרשות): "לא נעלמה מעינינו העובדה כי מדובר באדם צעיר, חסר הרשעות בפלילים, ברם, שעת חירום היא בדרכים, הואיל וכמעט בכל יום מצטרפות משפחות רבות למעגל השכול שנגרם בעטיה של נהיגה רשלנית. בנסיבות אלו, כשבתוכנו מסתובבים לא מעטים המעלים, ומדעת, את רף הסיכון בכבישים... מצווה בית המשפט להחמיר בענישה..." (ע"פ 2079/06 אוסמה אבו עצא נ' מדינת ישראל [פורסם במאגרים]).

38. הפסיקה דלעיל התייחסה אמנם לעבירה אחרת, חמורה יותר, (של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה) ואולם, המובאות שצוטטו לעיל, רלוונטיות גם לעניינו של הנאשם דן, בשים לב להתייחסות העקרונית לאותו אופן נהיגה עובדתי הנלמד מכתב האישום המתוקן, ומטבע הדברים, ההתאמות הנדרשות יבואו לידי ביטוי, בין השאר, בפערי הענישה שתושת, אל מול הענישה באותם מקרים שהובאו בפסיקה שצוטטה לעיל.

39. מקום בו צויין בכתב האישום המתוקן, כי הנאשם סיכן בפועל הולכי רגל שהיו במקום, ומקום בו כתב האישום המתוקן אף מלמד על נחישות של ממש שהובילה לכך שבחר לעקוף את הניידת שניסתה לחסום את נתיב נסיעתו על ידי נסיעה בנתיב הנגדי ובריחה לשטח, הרי שהדברים שצוינו לעיל יפים בהתאמות הנדרשות.

40. מידת הפגיעה של הנאשם בערכים המוגנים איננה נמוכה, מקום שהנאשם באופן מודע בחר לנהוג בפראות בטבורו של ישוב מגורים, מתוך רצון להימלט מניידת משטרה, תוך סיכון הולכי רגל שהיו במקום וסיכון פוטנציאלי של המשתמשים בדרך, וזאת על מנת להשלים או למצער לסכל תפיסתו בגין ביצוע עבירה קודמת חמורה בפני עצמה של נהיגה ללא רישיון נהיגה.

41. ביחס לעצם הנהיגה ללא רישיון נהיגה, ובפרט מקום שמעולם לא אחז ברישיון נהיגה, בעפ"ת 18158-03-13 חן נ' מדינת ישראל (16.6.13), ציין בית המשפט המחוזי מרכז - לוד, כי: "...ואני סבורה כי הגיעה העת להעלות רף הענישה ובין היתר לקבוע כי הענישה ההולמת לנוהג בהיותו בלתי מורשה היא מאסר בפועל מהעבירה הראשונה כעונש חובה."

42. ביחס לנהיגה ללא רישיון נהיגה ציין ביהמ"ש המחוזי מרכז - לוד בעפ"ת 25225-03-13

יבין גינס נ' מדינת ישראל (16.6.13), כ"י: "נהיגת בלתי מורשה מחייבת ענישה הולמת ומתחם הענישה יביא לידי ביטוי האינטרס החברתי שנפגע, הסכנה הטמונה לבטחונו של כל אחד מהמשתמשים בדרך מפני נהגים של בלתי מורשים ... אמרתי כבר כנהיגה כבלתי מורשה כמוה כפצצה מתקתקת... אין מקום לסליחה ואין מקום לרחמים למי שמבצע עבירה זו לראשונה בחייו. דווקא הגישה הסלחנית שהיתה עד כה למבצעי העבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה על ידי בלתי מורשים הביאה לתופעה הרווחת של נהיגה בידי בלתי מורשה פעם אחר פעם אחר פעם... לפיכך העונש ההולם לעבירת נהיגה על ידי בלתי מורשה, כבר בפעם הראשונה, הוא מאסר בפועל, לא בעבודות שירות, אלא בפועל ממש. התקופה תיגזר מהנסיבות, האם יש עבירות נוספות, מה התוצאות ומה ההשלכות של אותן עבירות באלה יש להשפיע על אורך תקופת המאסר בפועל".

43. ביחס לעבירה של נהיגה ללא ביטוח, בשילוב עם הנהיגה ללא רישיון נהיגה, יפים בין השאר הדברים שציין בית המשפט העליון ברעפ 665/11 - עאלה אבו עמאר נ' מדינת ישראל, תק-על 2011(1), 24/01/2011)829: "עבירות נהיגה בפסילה ללא ביטוח וללא רישיון, יש בהן לא רק דופי פלילי אלא אף מוסרי כפול: הסיכון המובהק לעוברי דרך (וגם לנוהג עצמו), וזו עיקר, וכן קשיים במימוש פיצויים בעקבות תאונות דרכים אם אלה יקרו חלילה בעת נהיגה כזאת";

מדיניות הענישה הנוהגת ביחס לרכיב הנהיגה בפזיזות בנסיבות של מרדף משטרי:

44. בע"פ 10476/09 יוסף אבו סביח נ' מדינת ישראל (לא פורסם) דן בית המשפט העליון בעניינו של צעיר נעדר עבר פלילי אשר נהג ברכב בעיר באר שבע ונדרש לעצור על ידי שוטרים ונמלט בנסיעה מהירה כברת דרך לא ארוכה תוך שהוא מתמרן בין מכוניות נוסעות. בית המשפט המחוזי בבאר שבע (ת"פ 8124/08), חרף גילו וחרף העדר עבר פלילי, לאחר שזיכה אותו מעבירה לפי סעיף 332 והרשיע אותו בעבירות של נהיגה בפזיזות לפי סעיף 338(א)(1), הפרעה לשוטרי במילוי תפקידו, נהיגה ללא רישיון נהיגה ונהיגה בקלות ראש השית עונש של 24 חודשי מאסר בפועל ועונשים נלווים. בבית המשפט העליון, במסגרת בקשה לעיכוב ביצוע נקבע בין השאר:

"המבקש הורשע בשרשרת עבירות חמורות שיצרו סכנה לציבור... ההתנהגות זו תחילתה בנהיגה ללא רישיון נהיגה בלב עיר, אמצעה בהתעלמות מקריאות שוטר לעצור וסופה בחציית צומת באור אדום ובניגוד לכיוון התנועה, ובביצוע פניית פרסה תוך עקיפת כלי רכב. בדרך נהיגה זו, גרם המבקש לכלי רכב לסטות ממסלולם... היה מקום לגזור על המבקש עונש מאסר בפועל...".

45. בפסק-הדין שניתן מאוחר יותר צוין: "לאחר שמיעת הערותינו המבוססות על תסקיר שירות המבחן, וכדי לעודד את המערער להמשיך בדרכו הטובה, הסכימו הצדדים על הפחתה מסוימת בעונש המאסר. אנו מורים, בהסכמה, כי תקופת המאסר בפועל תעמוד על 18 חודשים...". כאמור, בעניינו של אותו מערער לא נלוו עבירות קודמות להימלטות המערער מן השוטרים והנהיגה הפרועה שנלוותה אליה, זולת עבירות תעבורה קודמות ובנוסף אותו מערער לא פגע בכלי רכב ולא הותיר אחריו נפגעים בגוף או בנפש, ולא נלוותה עבירה נוספת כבעניינו של הנאשם דנן.

46. בע"פ 3802/10 ליאור אלון נ' מדינת ישראל (לא פורסם) הורשע המערער בעבירות של נהיגה בפזיזות לפי סעיף 338(1) וכן עבירות של ידיעות כוזבות ושיבוש מהלכי משפט. המערער נדון בבית המשפט המחוזי בבאר שבע לעונש של 30 חודשי מאסר בפועל, 12 חודשי מאסר על תנאי ופסילה בת שנתיים מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה וזאת בגין כך שעת נהג ברכב נדרש לעצור על ידי שוטרים ועל כך הגיב בהאצה של נסיעתו והחל נמלט תוך שעלה על אי תנועה, חצה צומת כאשר אור אדום דולק בכיוון נסיעתו ותוך סיכון הולכי רגל ומשתמשים אחרים בדרך. המערער באותו עניין, לא התנגש בכל רכב ולא פגע באדם או ברכוש. בנוסף, לא קדמו לביצוע העבירות הנ"ל, ביצוע עבירות פליליות או תעבורתיות נוספות בדמות נהיגה ללא רישיון נהיגה, כבעניינו של הנאשם דנן, והעבירות הנלוות נבעו מניסיונו של המערער, לאחר שהצליח להימלט מן השוטרים, לטעון כי רכבו נגנב. בית המשפט העליון אישר את העונש שהשית בית המשפט המחוזי תוך שקבע:

"גם בערעור נגד העונש לא מצאנו ממש. אכן, המערער זוכה משתי העבירות שיוחסו לו לפי סעיפים 332 ו-329 לחוק העונשין. אולם דבר זה לא גרע מאומה מחומרת התנהגותו במהלך מנוסתו מהשוטרים. לעניין זה נזכיר כי בין היתר הוא חצה צומת באור אדום, ובנהיגה מסוג זה גלומה סכנה חמורה למשתמשים אחרים בדרך. בנסיבות אלו, העונש שהושת על המערער הינו מתון ומאוזן..."

47. בעפ"ג 11059-04-15 אבו כף מראחיל נ' מדינת ישראל [24.6.15] דחה בית המשפט המחוזי בבאר שבע ערעור על גזר דין שבו הושת עונש של 20 חודשי מאסר בפועל על נאשם שהורשע בעבירה של נהיגה בפזיזות לפי סעיף 338(1) בנסיבות של מרדף משטרי, לאחר שהיה ער להמלצת שירות מבחן לעונש של של"צ ולכך שמדובר בצעיר הנמנה על קבוצת ה"בגירים צעירים", אשר היה בן 19 בעת ביצוע העבירה, ונעדר עבר פלילי לחלוטין. בית המשפט המחוזי גם אישר את מתחם העונש שנקבע בבית המשפט השלום (10 חודשי מאסר בפועל עד 30 חודשי מאסר בפועל) ואישר גם את רכיב הפסילה בפועל למשך 54 חודשים. ראוי לציין כי מלבד העובדה שמדובר היה בצעיר בן 19, נעדר עבר פלילי, אשר שירות המבחן המליץ על של"צ, בשונה מהנאשם דנן, אותו מערער לא הורשע, בעבירה נוספת של נהיגה ללא רישיון נהיגה בנסיבות של בלתי מורשה (או בכלל).

48. בע"פ 5691/09 מוחמד ג'ברין נ' מדינת ישראל (לא פורסם) נדון עניינו של מערער, תושב הרשות הפלסטינית, אשר הורשע בעבירות של נהיגה בפזיזות לפי סעיף 338(א)(1) לחוק העונשין ועבירה לפי סעיף 62(2) לפקודת התעבורה, נהיגה ללא רישיון נהיגה וש"ח וזאת לאחר שלאחר שהבחינו שוטרים במערער בעודו נוהג ברכב הורו לו לעצור והוא נמלט בנסיעה מהירה תוך שסיכן אנשים תמימים שנקלעו לדרכו ובין השאר כמעט פגע בבעלי חיים ורועה צאן ובסופו של האירוע פגע בניידת משטרה וגרם לה לנזק. בית המשפט המחוזי בבאר שבע השית על המערער עונש של 24 חודשי מאסר בפועל, 8 חודשי מאסר על תנאי, קנס בסך 3,000 ₪, פסילה מלקבל או להחזיק ברישיון נהיגה למשך 3 שנים והורה על חילוט הרכב בו נהג. בית המשפט העליון ציין לעניין העונש כי: **"המערער חטא בשורה ארוכה של עבירות, שעלולות היו להסתיים בתוצאה קשה. נוכח רמת הענישה הנוהגת בעבירות מסוג זה, העונש שהושת על המערער הינו מתון..."**

49. בע"פ 8116/10 **מרעי אבו עמאר נ' מדינת ישראל** (לא פורסם) אישר בית המשפט העליון עונש של 15 חודשי מאסר בפועל, 10 חודשי מאסר מותנה, פסילה מלקבל או להחזיק ברישיון נהיגה למשך 18 חודשים וקנס בסך 18 אלף ₪ או 5 חודשי מאסר תמורתו בעניינו של מערער שהורשע בעבירות של נהיגה בפזיזות לפי סעיף 1338(1) לחוק העונשין, היזק בזדון והעלבת עובד ציבור. עניינו של אותו מקרה, במערער אשר נדרש לעצור על ידי חיילי צה"ל שסיירו באזור קו התפר. המערער נהג ברכבו מול רכב צבאי, הגביר את מהירות רכבו תוך שנהג הרכב הצבאי הסיט את הרכב הצבאי לצד הכביש ועצרו והמערער המשיך בנסיעה והתנגש בצידו של הרכב הצבאי ולאחר מכן נמלט מן המקום תוך שבקרבת מקום קילל חייל נוסף אשר הורה לו לעצור. שירות המבחן המליץ בתסקירו על הטלת מאסר קצר לריצוי בעבודות שירות ופיקוח של שנה תוך שניתן דגש לגילו הצעיר של המערער. בית המשפט העליון אישר את גזר-הדין הנ"ל תוך שציין כי: **"נהיגתו של המערער מצביעה על זלזול נמשך בחוק. המערער פגע תוך כדי נסיעה ברכב הצבאי, לא ציית כאשר נדרש לעצור, העליב את החייל שביקש כי יעצור, השמיע קללה כלפי החייל, ונמלט מן המקום..."**

50. ביום 28.10.12 נדרש בית המשפט המחוזי בבאר שבע בת"פ 1232-12-11 **מדינת ישראל נ' מאהר אבו ציאם** (לא פורסם) למתחם העונש ההולם לעבירה של נהיגה בפזיזות לפי סעיף 1338(1) ביחס לאחד מהאישומים בו הורשע אותו נאשם, כאשר באותו אישום לא יוחסו לנאשם כל עבירות נלוות, ואותו מרדף היה בנסיבות קלות לאין ערוך מהמרדף שהתרחש אחר הנאשם דנן, תוך שהנאשם שם טען כי סבר שרודף אחריו מישהו מקרובי משפחתה של חברתו שנסעה עמו ברכב בניגוד לרצון משפחתה. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הולם הנע בין 6 חודשי מאסר לבין 24 חודשי מאסר. **באותו מקרה, כאמור, נתקבלה טענתו של הנאשם כי לא ידע כלל אם מדובר בשוטרים, אותו נאשם גם לא היה מעורב בכל תאונה כפועל יוצא מאותה נהיגה פרועה ולא קדמה עבירה חמורה בפני עצמה בדמות נהיגה ללא רישיון נהיגה, בנסיבות של בלתי מורשה, בה הורשע הנאשם דנן.**

51. בעפ"ג 23378-01-16 **צנטולי קיטובני נ' מדינת ישראל** (פורסם במאגרים), אליו הפנתה ב"כ הנאשם, נמנע בית המשפט המחוזי בבאר שבע מלהתערב במתחם עונש הנע בין עשרה חודשי מאסר בפועל לבין 30 חודשי מאסר בפועל, שנקבע ע"י בימ"ש השלום, בעניינו של נאשם אשר ניהל מרדף קצר ברחובות העיר דימונה, ובסופו של יום הפחית את עונש המאסר בפועל בן עשרה חודשים שהושת בבית משפט השלום לעונש של שישה חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות בשל שיקולי שיקום הנלמדים רובם ככולם מהתסקיר ומנסיבותיו האישיות של אותו מערער, וגם זאת רק לאחר שציין כי: **"העבירות בהן הורשע המערער, אינן קלות. אולם, ברף מעשי העבירה של נהיגה פוחזת מוצאים אנו כי היקף המעשה שבו הודה והורשע המערער נמצא במקום נמוך בסוג עבירות זה..."**. ביחס לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה עצמה, ראוי לציין כי בניגוד של אותו צנטולי קיטובני, בעניינו של הנאשם דנן, צויין בסעיף 9 לפרק העובדות שבכתב האישום המתוקן, כי הנאשם סיכן בפועל את הולכי הרגל. כאמור, בית המשפט המחוזי הדגיש את הנלמד מהתסקיר אודות הנסיבות, כמו גם אודות התהליך השיקומי שעבר ועובר אותו מערער טרם שהפחית את העונש למאסר בן שישה חודשים בדרך של עבודות שירות. עניינו של הנאשם דנן מאובחן לחומרא הן נוכח ביצוע העבירה הקודמת של נהיגה ללא רישיון נהיגה בנסיבות של בלתי מורשה, שעמדה ברקע העבירה של הנהיגה בפזיזות, הן נוכח הסיכון של הולכי הרגל כמפורט בכתב האישום

המתוקן, שהפך את הסיכון שגרם למוחשי יותר. בנוסף, בניגוד לאותו קיטובני, הנאשם דן לא עבר כל הליך שיקומי בכלל, או הליך שיקומי משמעותי כפי שעבר אותו קיטובני. בנוסף, עיון בפסק הדין בערעור בעניין קיטובני מלמד כי בית המשפט המחוזי מיקד את עיקר החלטתו באותן נסיבות אישיות של המערער, תוך שאף ציין, בין השאר, כי גם בא כוח המערער עצמו מיקד את הטיעון בכך.

52. בת"פ 42033-08-13 **מדינת ישראל נ' שאויש** (לא פורסם) (בית משפט השלום באר שבע) קבע חברי כב' השופט דניאל בן טולילה מתחם עונש הולם של מאסר בפועל לתקופה שבין 10 ועד 30 חודשי מאסר והעמיד את גזר-הדין על 14 חודשי מאסר בפועל ורכיבי ענישה נוספים, כאשר שם הורשע הנאשם גם בעבירות של כניסה לישראל שלא כחוק והסעת תושב זר.

53. בת"פ 36203-04-15 **מדינת ישראל נ' שמביק** (23.3.2016) נדרש ביהמ"ש לעניינו של נאשם שהורשע בעבירות של הפרעה לשוטר בשעת מילוי תפקידו, נהיגה ללא רישיון נהיגה ובזמן פסילה, ונהיגה פוחזת ברכב, שעניינה בכך שלאחר שנתבקש על ידי שוטרים לעצור, האיץ הנאשם (שנהג בזמן פסילה) את מהירות רכבו והחל בנסיעה מהירה, תוך שהשוטרים רודפים אחריו ובשלב מסוים אף פנה שמאלה לתוך מושב תוך שסיכן רכב מסחרי שהגיע מהנתיב הנגדי. באותו מקרה, קבע חברי כב' השופט דניאל בן טולילה כי על מתחם העונש לנוע בין 10 חודשי מאסר בפועל לבין 30 חודשי מאסר בפועל ובסופו של יום בהינתן עברו של אותו נאשם דן אותו ל 11 חודשי מאסר בפועל (תוך שמאסר מותנה הופעל חלקו בחופף וחלקו במצטבר לתקופה זו). בית המשפט המחוזי בבאר-שבע (**עפ"ג 11520-05-16 אלעד שמביק נ' מדינת ישראל (20.6.16)**) דחה את הערעור על חומרת העונש והותיר את העונש כמו גם המתחם שנקבע בעינם.

54. בת"פ 57423-11-15 **מדינת ישראל נ' אבו קביטה (18.1.16)** נדרש חברי כב' השופט בן טולילה למקרה דומה שעניינו עבירות של הסעת שב"ח, ונהיגה פוחזת של רכב, תוך שבאותו מקום גם נלוו עבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה והפרעה לשוטר בשעת מילוי תפקידו. באותו מקרה מדובר היה בנאשם, תושב הרש"פ שבעודו שוהה בישראל שלא כחוק, הסיע תושב זר אחר ששהה בישראל שלא כחוק, הבחין במחסום משטרה ואז החל לנהוג ברכבו בנסיעה מהירה, ירד מהכביש אל השטח והחל לנסוע בו בפראות עד אשר עצר לאחר מספר דקות. **בניגוד לנאשם דן, אותו נאשם לא סיכן באופן מוחשי הולכי רגל, ועצר מיוזמתו את הרכב לאחר מספר דקות והחל להימלט באופן רגלי.** חברי כב' השופט דניאל בן טולילה קבע כי על מתחם העונש ההולם לנוע בין 13 חודשי מאסר בפועל לבין 30 חודשי מאסר בפועל, והשית בסופו של יום 13 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט המחוזי בבאר-שבע **בעפ"ג 60665-01-16 אבו קביטה נ' מדינת ישראל (9.3.16)**, עמד בין השאר על: **"השילוב המטריד והקשה שבין עבירות הכניסה לישראל שלא כדין והסעת שב"ח לעבירות התעבורה שביצע המערער. מסכימים אנו עם בית משפט השלום כי בכל הקשור לעבירות הכניסה שלא כדין לישראל והסעת שב"ח יש מקום להחמרה מסוימת דווקא בתקופה זו נוכח הרגישות הרבה הנובעת לסוג עבירות אלה על ביטחון הציבור".** בסופו של יום, הפחית בית המשפט המחוזי בבאר-שבע, את עונשו של אותו מערער והעמידו על 11 חודשי מאסר בפועל.

55. כאמור, עיון בפסיקה שהובאה לעיל, מלמד כי במקרים בהם הורשעו נאשמים בעבירה לפי סעיף 338(1) בנסיבות של מרדף משטרתי אחריהם, רמת הענישה נעה בין 10 חודשי מאסר בפועל לבין 30 חודשי מאסר תוך שגם אם נלוו עבירות נלוות, אלו היו קלות יחסית, וזאת בניגוד לעניינו של הנאשם דן שכאמור ביצע את אותה נהיגה פוזת על רקע ביצוע עבירה קודמת חמורה בפני עצמה של נהיגה ללא רישיון נהיגה בנסיבות של בלתי מורשה, על רקע הניסיון למלט עצמו מאחריות לאותה עבירה, ולאחר שכתב האישום המתוקן, מפרט נוכחותם של הולכי רגל אותם סיכן בפועל הנאשם בנהיגתו.

56. בהינתן משך המרדף ואורך כבדת הדרך בה נסע, בהינתן הרקע של ניסיון למלט עצמו מאחריות בגין ביצוע עבירה חמורה בפני עצמה של נהיגה ללא רישיון נהיגה על ידי בלתי מורשה, ועצם הרשעתו באותה עבירה נוספת, ובהינתן העולה מכתב האישום המתוקן אודות הסיכון שגרם להולכי הרגל שחצו את הכביש באותה עת, תוך שהנאשם בחר להמשיך ולנסוע באופן פרוץ אשר נוכח פיזיותו הוביל לסיכון ממשי של אותם הולכי רגל, סבורני כי על מתחם העונש ההולם לנוע בין 10 חודשי מאסר בפועל לבין 28 חודשי מאסר בפועל.

57. ביחס לרכיב הפסילה, בהינתן מדיניות הענישה הנוהגת, בהינתן העובדה שבית המשפט המחוזי אישר בעניין מראחיל, פסילה בפועל בת 54 חודשים ובעניין קיטובני, פסילה בפועל בת 30 חודשים, בהינתן הנהיגה הפרועה, השימוש ברכב מלכתחילה מבלי שאחז כלל ברישיון נהיגה וללא ביטוח, ואותו סיכון מוחשי להולכי הרגל כמפורט בסעיף 9 לפרק העובדות שבכתב האישום המתוקן, ובהינתן צירוף העבירות במקרה דנן, סבורני כי על מתחם העונש ביחס לפסילה לנוע בין 30 חודשי פסילה בפועל לבין 60 חודשי פסילה בפועל.

הענישה בתוך גדר המתחם

58. לנאשם אין הרשעות פליליות קודמות, ולנאשם שתי הרשעות תעבורה מסוג ברירת קנס אשר מטבע הדברים, אין בהן להשליך לעניינו.

59. לחומרא בעניינו של הנאשם לקחתי בחשבון את התרשמות שירות המבחן כי הנאשם רכש במשך השנים את דפוסי הנהיגה שבאו לידי ביטוי באירוע, ואת תרבות הנהיגה, שהופנמה על ידי הנאשם כעולה מהתסקיר.

60. לחומרא, לקחתי בחשבון בעניינו של הנאשם את התרשמות שירות המבחן כי ניכר כי הנאשם מתייחס באופן בעייתי לחוקי התנועה.

61. לחומרא לקחתי בחשבון את העולה מהתסקיר אודות נטיית הנאשם לצמצם מחומרת מעשיו ומאחריותו, כמו גם קשייו להעמיק בנסיבות העבירה והשלכותיה.

62. לחומרא, לקחתי בחשבון את העולה מהתסקיר כי הנאשם מתקשה להזדהות עם הנורמות והחוקים הקשורים בתחום התעבורה ועם כללי ההתנהגות המצופים מאדם בגילו לחברה.

63. מקום בו זמן כה רב לאחר ביצוע העבירה ולאחר שכבר הורשע, עדיין, כעולה מהתסקיר, הנאשם מתקשה להבין באופן מעמיק את הנזק שעלול היה להתרחש בעקבות ביצוע העבירה, הרי שיש בכך שיקול לחומרא בגדר הענישה בתוך המתחם.
64. נוכח גורמי הסיכון עליהם עמד בהרחבה שירות המבחן, דומה כי בגדר שיקולי הענישה בתוך המתחם, יש לקחת בחשבון את שיקולי הרתעת היחיד וליתן להם משקל של ממש.
65. מקום בו ההלכה הפסוקה (ור' לעניין זה, בין השאר, פסיקת בימ"ש העליון שצוטטה לעיל) קבעה כי התופעה של הימלטות מניידות משטרה תוך נהיגה פרועה, הינה תופעה נפוצה בכבישי הדרום אשר בית המשפט העליון ציין לא אחת כי יש לבערה באמצעות ענישה מרתיעה ומחמירה הרי שדומה כי בגדר שיקולי הענישה בתוך המתחם, ראוי ליתן משקל של ממש לשיקולי הרתעת הרבים, ולו על מנת שהרתעתו של עבריין בכוח אחד או אף יותר, יכול ותביא להצלת נפש אחת אם לא יותר.
66. לקולא, לקחתי בחשבון את העובדה שהנאשם נעדר הרשעות פליליות לחלוטין וכי עברו התעבורתי כלל אינו מכביד.
67. לקולא לקחתי בחשבון את גילו הצעיר של הנאשם והעובדה שהנאשם נמנה על קבוצת ה"בגירים- צעירים".
68. לקולא לקחתי בחשבון את הודאת הנאשם המגלמת נטילת אחריות (גם אם כעולה מהתסקיר זו אינה מלאה).
69. לקולא לקחתי בחשבון את החיסכון בזמן שיפוטי כפועל יוצא מהודאתו.
70. לקולא לקחתי בחשבון את נסיבותיו האישיות כעולה מהתסקיר לרבות העובדה שהנאשם מתפקד בדרכי באופן נורמטיבי, באופן הכולל תעסוקה סדירה.
71. לקולא לקחתי בחשבון את תפקודו של הנאשם במקום עבודתו, כנלמד ממכתבו של מנהל העבודה (נ/1).
72. לקולא לקחתי בחשבון את העובדה שהנאשם, כעולה מדבריו שלו ומטיעוני באת כוחו כמו גם כעולה מהתסקיר, פעל בינתיים להוצאת רישיון נהיגה.
73. נתתי משקל גם לפרק הזמן שחלף מאז ביצוע העבירה.
74. נתתי משקל לקולא לעובדה שרעייתו של הנאשם עתידה ללדת בפרק הזמן הקרוב.
75. נתתי משקל של ממש לעצם נכונות הנאשם להשתתף בתוכנית הטיפולית בת 14 המפגשים שהוצעה.

76. סבורני כי המלצת שירות המבחן אינה עולה בקנה אחד עם עקרון ההלימה שהתווה המחוקק, בשים לב לחומרת העבירות ולמעשה, נוכח העולה מהתסקיר עצמו, סבורני כי ההמלצה גם אינה עולה בקנה אחד עם תוכן התסקיר.

77. בהינתן העולה מהתסקיר כמפורט לעיל, לא מצאתי שיש מקום לחרוג מהמתחם ומהענישה הראויה בשל שיקולי שיקום (מה גם שהנאשם לא עבר כל הליך שיקומי זולת הסכמה להשתתף בתכנית הכוללת 14 מפגשים שטרם החלה). ואולם, הגם שלא מצאתי מקום לאמץ את המלצת שירות המבחן, נתתי משקל לנלמד מהתסקיר (לקולא ולחומרא) במסגרת שיקולי הענישה בתוך המתחם.

78. ביחס לרכיב הפסילה, נוכח העולה מהתסקיר אודות תפיסותיו של הנאשם ביחס לתחום התעבורה, הנורמות בהן הוא אוזח וקשייו (גם כיום) להבין באופן מעמיק את משמעות מעשיו ואת החומרה והסיכון הגלומים בהם ומנגד, בהיעדר עבר תעבורתי משמעותי והרשעות פליליות קודמות דומה כי היה מקום להשית פסילה ברף האמצעי של המתחם. הגם כך, משהנאשם פעל מאז האירוע להוצאת רישיון נהיגה, הוציא רישיון נהיגה ולאחר שעמדתי על הנסיבות שפורטו בדבריו ביחס לנחיצות רישיון הנהיגה, סבורני כי ניתן להקל עם הנאשם במידת מה ביחס לרכיב הפסילה ולהסתפק ברף הנמוך של המתחם.

79. הגם שעתירת המאשימה להשתת עונש קנס תואמת את מדיניות הענישה הנוהגת, והגם שככלל, בעבירות של נהיגת בלתי מורשה, מדיניות הענישה הנוהגת כוללת השתת קנסות, בהינתן משך המאסר בפועל שבדעתי להשית, כמו גם הנסיבות האישיות המפורטות בתסקיר, לא מצאתי מקום להיעתר לעתירת המאשימה להשתת קנס.

80. לאור כל האמור לעיל אני דן את הנאשם לעונשים הבאים:

א. 11 חודשי מאסר בפועל.

ב. 10 חודשי מאסר וזאת על תנאי שלא יעבור משך שלוש שנים מיום שחרורו ממאסרו כל עבירה של נהיגה בפזיזות לפי סעיף 338 (1) לחוק העונשין ו/או כל עבירה של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה לפי סעיף 332 לחוק הנ"ל.

ג. 5 חודשי מאסר וזאת על תנאי שלא יעבור משך שלוש שנים מיום שחרורו ממאסרו כל עבירה של הפרעה לשוטר בשעת מילוי תפקידו ו/או כל עבירה של נהיגה בזמן פסילה.

ד. 32 חודשי פסילה בפועל מלקבל או מלהחזיק ברישיון נהיגה.

זכות ערעור תוך 45 ימים מהיום לבימ"ש המחוזי בבאר-שבע.

ניתנה והודעה היום א' ניסן תשע"ז, 28/03/2017 במעמד הנוכחים.

יואב עטר, שופט

[פרוטוקול הושמט]

החלטה

בהינתן ההלכות הנוהגות בשים לב למשך המאסר בפועל שהושת, ובהינתן העובדה שהנאשם התייצב לדיונים בעניינו, סבורני כי אכן יש מקום להיעתר לבקשה לעיכוב הביצוע. יחד עם זאת, נפסק לא אחת כי מקום בו מדובר בעבריין מורשע, שיש להבטיח את התייצבותו לריצוי המאסר הרי שיש לקחת בחשבון את משך תקופת המאסר, הפיתוי שלא להתייצב, ולבחון קביעת תנאים להבטחת ההתייצבות.

מקום בו הנאשם נדון למאסר בפועל בן 11 חודשים, דומה כי אכן הפיתוי שלא להתייצב אינו מבוטל ועל כן, לאחר שלקחתי בחשבון את העובדה שהנאשם התייצב לדיונים בעניינו ואת ההבדלים הנדרשים, סבורני כי הדין הוא להיעתר לבקשה, בכפוף לקביעת תנאים להבטחת ההתייצבות לריצוי המאסר.

בקביעת גובה ההפקדה לקחתי בחשבון את טענות באת כוח הנאשם כמו גם העולה בתסקיר בדבר יכולותיו הכלכליות של הנאשם.

לאור האמור לעיל, אני מורה כי ככל שהנאשם יעמוד בתנאים שייקבעו להלן, יעוכב תחילת ריצוי עונש המאסר עד ליום 9.5.2017 בשעה 08:00, אז יתייצב הנאשם בכלא דקל שבמתחם כלא באר-שבע, כשהוא מצוייד בהעתק גזר דין זה ובתעודת זהות.

תשומת לב באת כוח הנאשם והנאשם עצמו לנוהל מיון מוקדם של שב"ס, ככל שבאמצעות נוהל מיון מוקדם יתואם מקום התייצבות אחר, יתייצב הנאשם במועד הנ"ל, לריצוי העונש במקום שיתואם עם שב"ס.

משעונש המאסר יעוכב, הרי שלבקשת ב"כ הנאשם, מעכב גם תחילת ריצוי הפסילה ובהתאם להוראות סעיף 42 לפקודת התעבורה, הפסילה תחל מיום שחרורו ממאסרו, וככל שהנאשם לא יפקיד את רישיון הנהיגה, ימנה מניין ימי הפסילה מיום הפקדת הרישיון בפועל תוך שמובהר לנאשם כי החל מיום שחרורו ממאסרו, ייחשב כפסול.

תנאי לעיכוב הביצוע - הוא עמידה בתנאים הבאים:

- א. הפקדה בסך 7,500 ₪.
- ב. שתי ערבויות צד ג' בסך 15,000 ₪ כל אחת.
- ג. **תנאי מתנאי עיכוב הביצוע, הוא כי על גבי כתבי הערובה יציין כל אחד מהערבים, כי ידוע לו מועד ההתייצבות לריצוי המאסר וכי ידוע לו שככל שהנאשם לא יתייצב יכול ותחולט ערבותו.**
- ד. צו עיכוב יציאה מן הארץ.

משמר בתי המשפט מתבקש לאפשר לנאשם לבצע מספר שיחות טלפון טרם העברתו ליחידת נחשון.

מבלי לגרוע מסמכויות שב"ס בדבר מקום החזקת עצור/אסיר, יחידת נחשון מתבקשת להותיר את הנאשם בתחום היכל בית המשפט עד השעה המאוחרת ביותר האפשרית היום וזאת על מנת לאפשר לבני משפחתו לעמוד בתנאים שנקבעו.

ככל שלאחר שיבוצע ניסיון של ממש, יוברר כי קיים קושי כזה או אחר, בעמידה בתנאים שנקבעו, רשאית ב"כ הנאשם להגיש בקשה מתאימה עוד היום.

לא יעמוד הנאשם בתנאים, ובכפוף להסתייגות שפורטה לעיל, ביחס לאפשרות שניתנה לבאת כוח הנאשם, לבקש את שינוי התנאים לאחר שיוברר כי אכן אינו יכול לעמוד באיזה מהם, יחל בריצוי מאסרו עוד היום.

ניתנה והודעה היום א' ניסן תשע"ז, 28/03/2017 במעמד הנוכחים.

יואב עטר, שופט

